

Beter werken

Het gaat de laatste jaren niet altijd goed op de bouw. Ik heb het dan niet over de hoeveelheid werk, maar over de kwaliteit. Dit geldt voor zowel nieuw- en verbouw als voor onderhoud.

Al jaren wordt er over gesproken: het terugdringen van faalkosten. Met onze voortschrijdende kennis en steeds betere inzichten zou je zeggen dat het aantal bouwfouten en de faalkosten nu wel eens mogen teruglopen. Maar daar merk ik weinig van. Gebouwen worden niet met grote sprongen beter en de faalkosten nemen niet substantieel af. Sterker: bij opleveringen is een lange lijst van opleverpunten niet ongebruikelijk.

Momenteel mag ik het toezicht houden bij de bouw van een grote loods. 'Vergeten' de monteurs de volgringen tussen moer en constructie. Moeten ze 1600 moeren loshalen en weer vastzetten, en met de hoogwerker overal langs. Zeg je dan als opzichter 'laat maar zitten', dan heb je kans dat door beweging van de loods op den duur de moeren los raken. En dat wil je ook niet.

De verantwoordelijkheid bij de aannemer leggen, werkt helaas ook niet, zo bleek bij een grote onderhoudsklus volgens een zogenaamd UAV GC contract. Daarbij maakte de aannemer het ontwerp, voerde zonder extern toezicht uit en overhandigde bij oplevering een dossier met keuringscertificaten en rapporten. Dan nog blijf je, als je niets zegt, met onjuist werk zitten en ongewenste meerkosten, was mijn ervaring. Wat de aannemer bedenkt, is niet altijd goed en wat hij uitvoert ook niet. Controle blijft nodig.

Smartphone

Ook de opzichter van de woningcorporatie heeft het er druk mee. Deze regelt tegenwoordig werk dat normaal gesproken de uitvoerder oude stijl van de aannemer zou doen. Er wordt geklaagd, maar we gaan gewoon door. Een van de oorzaken is ongetwijfeld de verandering van de bouworganisatie. Die is er wat de uitvoering - het realiseren van het werk - betreft de laatste decennia niet beter op geworden.

Mede dankzij het saneren van de functie uitvoerder. De uitvoerder is manager geworden; een projectleider met computer en smartphone, waarmee hij aan de slag moet.

Deze projectleider is niet meer continu op het werk, heeft tal van projecten en besteedt het merendeel van zijn tijd aan vergaderen, mailen en administratie.

Op de werkvloer heeft de uitvoerder plaatsgemaakt voor een teamleider, ofwel voorman. Deze zou van alles moeten regelen, maar krijgt hiervoor meestal niet betaald. 'Een paar tientjes per maand meer en daar doet hij of zij het niet voor', zo klinkt het in de keet. De projectleider is meer een coach, aldus de aannemers. Alsof we een potje voetbal spelen. Aansturing op het werk schiet er tegenwoordig dus bij in.

De opzichter van de woningcorporatie dreigt nu ook naar huis te worden gestuurd, omdat de aannemers dat zelf wel kunnen, zo horen we op symposia en lezen we in brochures. Het resultaat zullen we de komende tien jaar merken. Ongetwijfeld gaat het achteruit.

Meedenken

Is er ook nog iets positiefs te melden, zult u denken? Jawel, het werk wordt goedkoper. Aannemers werken steeds scherper en doen steeds meer hun best er iets goeds van te maken. De faalkosten blijven, maar er wordt wel meegedacht over oplossingen. Ten min-

ste wanneer het bedrijf in kwestie zich dit financieel kan permitteren. Bij het gemeentehuis in mijn woonplaats lukte dat niet. Daar volgt nu waarschijnlijk een juridische procedure om de aannemer te dwingen zaken na nieuwbouw in orde te maken. Bij de nieuwbouw van een kantoor van een woningcorporatie lukte dit wel. Hier ging de aannemer nogmaals met een hoogwerker om het pand om de vergeten isolatie aan te brengen en de tocht dichting te herstellen. Het was prachtig bedacht allemaal en stond goed op papier, maar het resultaat valt of staat met de mannen die het werk uitvoeren. Het beste advies voor goed werk is dan misschien ook de namen van mannen die hun werk verstaan vastleggen en bij een ander werk hen weer vragen. Gewoon doen: een lijstje bijhouden van goede vaklieden. Niet het bedrijf, maar de man of vrouw maakt het werk. ■

Cees Dijkstra is adviseur/bouwbegeleider (www.bureauceesdijkstra.nl) en werkt als freelance vakjournalist voor Technisch Gebouwbeheer en Eisma's Schildersblad